

Sy-li spěwał,  
Pilnje džěłať,  
Strowja ée  
Swójbny statok  
A twój swjatok  
Zradny je.

Za staw sprócný  
Napoj mócný  
Lubosé ma;  
Bóh pak swěrný  
Přez spar měrný  
Čerstwosé da.



Njeh ty spěwaš,  
Swěrnje džěłať  
Wšědne dny;  
Džeň pak swjaty,  
Duši daty,  
Wotpočń ty.

Z njebies mana  
Njeh dí khmana  
Žiwnosé je;  
Žiwa woda,  
Kiž Bóh poda,  
Wokřew ée. P.

## • Sserbske njeđželske lopjeno. •

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihicziščežerńi a płaczi šchtwórtkětnje 15.— hr.

### Dfuli.

Scenje Jana 11. 1—16.

Stěpamy wopřiedž wóšneho čaša. Někotre njeđžele hiščeje a njeđžela Palmarnu tu je. To je džěň, na kotrymž sa mnohich rěka, šo džělicz a rosžohnowacž, šo rosžohnowacž wóšebje i džě-čatsuwom a je šchulstkim čašom. Hiščeje ras wučerž šwoje džěczi napemina. Wóšlednje šlowo je šaklincžalo, šchulste durje šo šamku, a někotrežkuli džěcžo, kotrež lohzy niewuknjesehe, rjetnje: „Bóhu budž džal, šo njetrjebam wjazy do šchule“. Šo temy woprawdže tak? Wlany potracžowanjšu šchulu ja hólzow... A hdyž je tež ta šbožownje pschetrata — njeje žyle žiwjenje šchule a žyly čaš žiwjenja šchulstki čaš? Wólz, kiž šchulu wopuschěžiwšchi do wučžby štupi, a jeho nowy kuzes, jeho mišchtr a jeho rje-nježknižy šu jeho wučeržo. Druhi do města na wjehšchu šchulu dže, a tam nowym wučeržam t nohomaj ředži. Šolza na šlužbu čehnje, a hdyž tež nan a macž ju hiščeje šhwilu domach maraj — šak došhe a woczi šo šandžela a džěcžo nima žaneho štwějškeho doma wjazy. Šaj, hdy by něchtón tak šwobodny był, šo njetrjebal žanemu čłowjekež šlužicž, tak dewučženy, šo njetrjebal ničžo wjazy nawuknjecž, tak bohaty, šo moh! řebi wšchě wóšchewjenja kupicž — psches jemu šchulu wšchitzy dyrbja: je to šchula nudy a štyšnosčeje, nad kotrežž durjemi Pawoła šlowo řižate šteji. „Wly mamy psches wjele štyšnosčežow nuts hiež do Bóžeho kraleštw“. Š tejele šchule njmóžemy won, doniž je řehlednje řuhowanje nimo, doniž naš najš Anjes a mišchtr šam dom woła.

Wšchitzy psches šchulu štyšnosčeje dyrbinu. Prášcha šo je- nož, hacž tež šchulstki čaš wšchitzy prawje wužiwamy. Šchtož njelóžitnje do tuteje šchule řhodži a štajnje šo prášcha: Anježe, čehodla řy uti to nacžiniť? — šchtož šo špjecžuje, temu budže řemjo pschego čehžiče a jeli šo w prawym čašku njenawuknje: „Šchto pomha nam šo jara štaracž? Šchto pomha štyšne šfor- ženje? Šchto pomha, šo tak w šwětnym paracž a wopłakowacž

njesbože? Wly wóšchěžimy wutrobu čim bóle psches tu řru- dobu“ — šo na řohledku šlama a šadwěluje. Šchtož pak šadny nudy a štyšnosčeje řwěrneho mišchtra štejo widži, wo kotrymž wěmy: „Wli ničžo šo šlacž njemóže hacž to, šchtož Wótečez pschi- njeke“, tón nawuknje w tutej šchuli čžiche řoddacž, kotrež wjazy njemorkota, ale i řesukom práji: „Wlój Wóteče, niž řaž ja chzu, ale řaž ty chžesh, twója woła šo štaň!“ tón potom řwój řšchiz ja řesukom njeke a práji: „Řařkiž mišchtr, řařki chzu tež ja býč, je wučžobniť!“ Tón šo řróšchuje i wjeřkež nadžiju, šo ně- čžičeho čaša čehřjenje hódne njeje pschichodneje řražnosče, kotraž na naš čaša.

Wlusa a štyšnosčež šo tež psches našch džehnišchi ewangelion čehnjetej. Łazaruř je na řmjerež řhoru. Ššotšje štej w štaro- řežach a řyřchnosčežach dla bratra. řesuk šam pueč čehřjenja nastupi, a wučžobnižy psched čžnowym, njewěšnym pschichodom řo boja. Ale řelkož nudy, řelko řehnowanja. Wšchitzy řu w nudy wuknyli. Tuž chžemy tež my wuknyč:

Łajšpšcha wučžerka ša řšchěřžana je nuda. Wlusa wuczi:

1. šo wutrobnje ř temu Anješej wołacž;
2. řehřpliwje na Anješowu pomoz čžatačž;
3. šo temu Anješej ša wšcho džakowacž.

„Jedny pak řhoru řehžiče i řmjenom Łazaruř i řethanije, i řeho měštkla Marje a jeje řotry Marthy“. Tu nuda je. řež ř řesukowym pschecželam šo pschecžičeži. Njewěmy, řařki řhorosčež Łazaruř měješche, hacž řehčje njejabzy pschichla abo hi- žom řolho jeho čžwilowala. Ale to wěmy: řehšche čehžka, řmjerež řraščna řhorosčež, a řotije wódnjo a w nozy wot řhoroloža řřecž njepšchidžeschej. Nještej wěšče řkomdžitej, wšcho řpy- řacž, šchtož mohlo pomoz pschinjesč. Ale wšchitka řekářka mu- drošč, wšchě domjaze řřědku a wšcho řhadanje řě řodarwo. A jako řhorosčež pschibywášche a nadžija na wuštrowjenje bóle a bóle řpadny, řotije řohledni a najšpšchi řřědk nakožitej: po pschecžela řóječetej, ř temu Anješej nad žiwjenjom a řmjerežu, a řatej jemu práječ: „Anježe, řhaj, kotrehož lubo mašch, tón řeži řhoru“.



hmjerež, jšto měl nam prajicž wo tym pucžu, na kotrymž pucžnikaj, tej wěži wyškofej, wo pucžu do njebja. A nětko, tón jedyn ert, j kotrehož Bože słowo tak husto k nam rěčesche, wón je woněmil, farar Šchižan tam wjazy njeprěduje w Šodžijiskim Božim domje! Šodowne přědowanje j tej wulkej šodownej powjesežu: „Wam je šo dženzka tón Šbóžnik narodzil!“ je to pošlednje byto, kotrež je j jeho šrěčnikoweho rta wuklincžalo do Šodžijiskeje wošady. A potom je jene přědowanje hiščeže džeržal, j něnym'rtom drje, tola pak mózne, šylne, dalokoflincžaze, a to jańdžemu pónđželu, 26. maleho rózka, jako jeho kaschež stejesche na tym woltařnikščežu, na kotrymž dolhe 40 lět bě šwjatu šlužbu Božu wukonjal, jako Boži dom pjełnješče wulka, nutrna wošada, šedžo a stejo, femjchi přičeschedšchi hiščeže ras k šwojemu fararjej Šchižanej, a j do- bom jemu na přehowodženje. — Šdy by k njemu do Božeje šlužby tež přičezo tak bohacze přichhadžaka prjedy, a wobšydnyla te tak husto jara prošne lawki, tak by šo to wješelil jeje farar Šchižan na tym, a tak bychy šo radowali Boži jańdželjo na tym, šo jich telko, telko žada po tym čiznym šlowje Božeho pišma, kotrež je rta tuteho šlužobnika Božeho šlowa wukhadžešče!

Pšches pohrjebnikščežo džěch, pošastawšchi j nutrnej modlit- wu pšchi rowje, hdžež wotpoczujetaj mi nan a macž. Niz šwětně šmyšlenje, niz šiwkošć, niz šłaba wěra, niz tež deschež a šněh a šyma a šlónzo šu jeju hdy wotdžeržowawe, šhwatač daloki pucž do Šodžijiskeho Božeho doma, ně ta šmjerež je jimaj to pšche šahe šakajaka a nětko tam wotpoczujetaj w šłódnej šemi, w kotrež jeju farar nětko tež dostacž dyrbsjesche pošledni wotpoczink j tym, jštož nad nim šemške, šachodne.

A pšched tutym tam potom stejach w šarškim domje. Wo- šrjedž šeleneje, šwětkošteje pšchi, kotraž bě lubošć j džakom wě- nowaka, wotpoczowajšče tam w kaschežu dubowym wot šwojeho džěla je šwojim šemškim čžekom Jan Šchižan, Šodžijiski farar. W měšchniškej drasčeje j knihu Božeje šlužby w rukomaj, kaž bě tak někotry šróč wušchol je šwojeho domu, šo by šchol horje do Bo- žeho doma, tak tam čžakajšče na tón pošledni pucž. Wyšle šhwata- tachu wróczo, šhwatachu do wyškofa, šhwatachu k rowej, w ko- trymž tež ty ležecž budžesč, a wutroba šłubi, štacž ša tym jenym, jštož Bože, jštož njebjeske šwěru hacž do šmjereče, kaž tón nje- kocžicžki, nam wšchitkim pšchitad blyščeža pošny. Šrótko to wškomiki nutrnosče! A potom: „W Božim mjenje!“ — A tak šu tam šta j wošady a j daloka je žarowazymy pšchuwšnymy prajili pošlednje „W Božim mjenje!“ a pošlednje: „Měj džak!“ fararjej Šchižanej, šararjež knjesej, kaž jeho tež jeho šwěrní štari mjenowachu.

A jako bě Wjelecžanski farar, njebočicžkeho pšchichodny šyn, jemu to pošlednje „W Božim mjenje!“ pšchiwokal, šawodže šo wěko na pščežo, jštož šachodne tu nad nim bě. Na mary jeho štajachu, šchucžku špěwachu a šnjelowu modlitwu šo modlačymy a šwój pošledni šemški pucž čžehnjesche farar Šchižan tam horje k Božemu domej, přehowodžany wot wulkeho a dolheho čžaha pšche- wotdžerjow wošadnych a tyč, kotřiz běchu j dala pšchihwatali, njebočicžkemu wopokajacž pošlednju čžesč. Mjes tutymy bě jich na 25 ewangeliškich duchownych, nimale wšchitzu w ornacze, katol- ške duchowništvo bě j ššoni knjesami šastupjene, mjes nimi bě knjes tachant Škala, wošadni šastupjerjo, wučerjo, towarštwu, wošebje wojerške, džěchu prjedy kascheža, j nimi tež šastupjerjo Wacžizy Šserbškej, a ša kaschežom je žarowazymy jich wulke šyly, a druhe wobnjesowachu pucž hacž do žyrkwje. Š wěže wolachu šwony tež wšchěch tyč wošadnych šobu k pošlednjej nutrnosčež, kotřiz njeběchu šami do Šodžija pšchincž móhli. — A potom tam šejesche na woltařnikščežu kaschež: Farar Šchižan k pošlednjemu ralej pšched šwojeje wošady. A jštož wón jej prajicž mějesche, to

tolmacžesche jeho šastojniški bratr farar Vogt w šwojeje rěči wo- šadže, šawostajenym, wšchěm pšchitomnym, šo šložujo na Šap- šf. 20, 25, 32. „A šlej, nětko ja wěm, šo moje woblicžo wjazy njebudžecze wohladacž“, j tym džěli šo njebočicžki wot tyč šwo- iich, wot šwojeje wošady, wot šwojich Šserbow, wot naš wšchěch, tola njewostaji naš bjesowšcheho šamolutkich šawostajenych, ně: „Nětko ja waš porucžu Bohu a temu šlowu jeho mikošče, kotryž móžny je, waš natwaricž a wam dacž to herbštwu mjes wšchitkimi wošwjećenymi.“ A tak džělesche šo tež šastojniški bratr wot ša- štojniškeho bratra, a pšchecžel wot pšchecžela a potom tež pšches ert šwojeho šastupjerja wošadne šastupjerštwu a wošada wot šwo- jeho dušchowpastyrja a wotdžerja, jemu wěnujo wutrobny džak a ša šnamjo džaka lawrjeužowu wěnz. Šserbška konferenza a pobocžna konferenza wupraji šwój džak a šwoje boženje pšches fararja Wandriku, j kotrymž šo j dohom Duščžanska wošada šwo- jemu šwěrnemu šubodej a pomoznikoj džakowajšče. Ša žyly Šadebergski wotrješ rěčesche k šuperintendentu šam. Wón, kaž wšchitzu rěčizny běchu pšchesjene w tym, šo bě njebočicžki šwěrnny muž, bjes šalscha a pošny mikošče, lubošče, šo lubowajšče pšchesjednosč a mēr. Duchowni džělachy šo na to wot šwojeho šastojniškeho bratra kóždy wošebje je šlowom biblije abo še šchucžku, pšchi tym jemu wěnujo hiščeže šlowa wošebiteho džaka, wošebje tež ša jeho wobšchěrne škutkowanje ša šerbške pišmow- štwu. Žyrkwiny šhor bě šo j wošadu wotměňal w špěwach, ko- trež žyly šwjatocžnosč a jenotliwe rěče wobmjesowachu. Šo čžichej modlitwoje čžehnjesche farar Šchižan pošledni pucž j Bo- žeho domu, w kotrymž bě tak dolho škutkował wošadnymy k žohno- wanju, Bohu k čžesčzi.

Tam pšchi muricžy pšchi šahrodže šaplaništwa šmy jeho po- šhowali k pošlednjemu šemškemu wotpoczinkej w tej Božej roli, do kotrež wón tak někotreho wošadneho pošhowa. A pšches row a do rowa šlincžachu j nowa šlowa džaka a pocžesčowanja. Njemóžachmy a njemóžemy šo tež njebočicžkemu doščž dodžako- wacž ša to, jštož je wón nam dal a byl a šawostajil. „Wacžiza Šserbška“ šo tam džělesche wot šwojeho dolholětneho šwěrneho přenjeho pšchedšydy. Šnjēs tachant Škala rěčesche ša nju a ša žyly Šserbowštwu, kotrež j Šodžijiskej wošadu žaruje wo šararja Šchižana, j kotrymž tola — kaž bu to tež hižo w Božim domje wušběhnjene — tež šhubi šwojeho protyšarja, kotryž kóžde lěto j nowa pšchihhadžesche w šwojim „Pšchedženaku“ a kotryž tak pšnje a rjenje k našchemu šerbškemu ludaj rěčecž móžesche we jeho rěči, w ludowej rěči, a j kotrymž tež šhubi šwojeho wuštož- neho redaktora „Wišionškeho Šožola“, kotryž ma wěšče šobu šwoju wulku šašlužbu na tym, šo šu naške šerbške wošady hiščeže mišionške wošady. „Wacžizu Šserbšku“ pak je farar Šchižan wjedl šmužicze a wuštojnje je šwojeje šmērnosčežu pšches tón tak njeměrnny a husto desčž, wošebje w pošlednich lětach, šo muezazy čžaj. A Šodžijška šchula je šwojim šantorom Welikom šo potom džělesche wot šwojeho šararja a pšchecžela a tehownja wošadni wučerjo pšches šwojeho rěčniku, wšch. wučž. Šeyera. Ššłowa tuteju rěčnikow pošakachu nam njebočicžkeho j nowa jako teho doštožneho muža a šarja, šajšehož jeho šrošumimy, hdyž prajimy a prajicž budžemy: „Jan Šchižan, Šodžijiski farar“. Tež w tym, jštož šchulu nastupa, je wón wjedžal hicž tón prawy pucž a je namakal wotewrjene domy a wutrobny wučerjow. Ššłowa tuteju rěčnikow běchu wošebje ša tyč, kotřiz tam j druhich kóncžin naškeho wóžneho kraja běchmy, něšchto wošebite a pošbē- haze a je nam wješele, šo šmy je runje pšchi rowje naškeho ša- rarja Šchižana šlyšcheli. Šnujaze tež to, jštož bu nam na šlónzu hiščeže šerbški j pošlednich šlowom njebočicžkeho šdžělene. Njēch je tež žyly němška Šodžijška wošada šhoni a kóžda druha

tež, hač wona to tomu, kiž so prózuje, jej Bože słowo czište a wérne pschipowjedacž, schowdu njeczini, hdyž dawta tuto słowo předomacž psched wjele prošdnymi słowami!

Sečene hačozki padachu do rowa na fašecž k poslednjemu posrowej, selene to, dofelž to niž posrowy do sachodnosce, ně, posrowy w tej nadžiji na nowe žiwjenje, na wěczne žiwjenje, na šahowidjenje we Wótza njebjestim domje!

Swoty jaswonichu j uowa. Pschemodzerjo so dželachu, šhwatachu domoj. So njebychmy šapomnili ani hodžinki, so našče drohowanje psches tutu semju jenož jene šhwatanje byčž dyrbi domoj k Wótzej do domu!

Tam na Šodžijškim pohřebnišecžu, hdžež wotpoczujta semste perowstanki Šodžijšeho fararja a šerbsteho wótczinza Zmisha, tam wodžewa nowa hórka nětk perowstanki Jana Šschizana, kotryž bě farar a šerbški wótczinž w polnym smyśle teho, ščtož tutej słowje wuprajitej. — Nječ! dostojnišča ruka drobnišcho wopisče, ščto je Jan Šschizan byl a wufutkował jako farar a wótczinž!

Bóh šenes pak byčž eži hnadny a požohnuj tebe! Wón daj šwojemu woblicžu na tebi šwěczicž wěcznje!

### Ščin wofutu!

Šjem. Šgna 3, 3.

Ty warnujesč, o Šbóžniko,  
Mje w tynle šrudnym čašju;  
Ty čzesč, so k tebi wrócžu so  
A hrěšenja so pašu;

Ty napominasč k pokuče  
A so so hladam wěstosce,  
Dójnž hiščeže čaš je hnadny.

Ty nochzesč moje štaženje,  
Ty čzesč, so byčž byl živy;  
Duž psched šudženjom warnuje  
Mje twój hlób mišosčiwny.  
Ach, husto na njón nježiwach,  
Šso šwětnym myšlam wodžicž bach;  
Mi tajki nježak wodaj!

Kak husto se słowom šy mi  
Ty dawak dobru radu  
A mje po šwojej šmilnosčži  
Šsy wutorhnyčž čyž padu!  
Šaj, wšchudže twój hlób šhšchecž bě,  
Kož moja dušča derje wě;  
Ša wutrobu pak štwjerdžich.

Duž špožeč, so steju na štraži  
A šmjereč mje njepschewata;  
Šdyž špat pak jima dušču mi,  
Budž mi ta šmilnosčž data,  
Šo Boži Duch ju šbudži šaš  
Ša jejny hot na wěczny šwaš,  
Šdžež nawožen ju čaša!

### Šyrfej a štat.

So by so naščej šakškej krajnej šyršwi w jeje tuczajnym wofowanju wo šnutske a šwontne byče pomoz pschinyšča, so wšchelafore štawa. Šod čestnym pschedšydstwom krajneho biskopa je so wubjerč wutworil, kotryž čže wošebje šakškim domam, kotrež pod drohotu a pod šapowjedženjom došhodow mišu čžerpja, na pomoz pschincž. Do tuteho wubjerka šluscha tež pschedšyda naščej šerbškej předarškej konferenzy, šnes šarar Domascha. — Eži, kotryž je našča krajna šyrfej wošebje psches Šustav-Šdelfowe towarštwu pomhala, w přjedawšchich čžakach šiči šodpjerajo, dopominja so tuteje pomoz nětkle, hdyž šama pomoz wulzy šara potreba. Němška ewangelška šyrfej w Čžššoblowasškej je krajnom konsistorijej 1500 fr. pschipoškala, to šu

něhdže 1½ milijona hratonow; tute dyrbja so na to naložicž, so so najwjetšej mišy w šakškich domach wotpomha. —

Do šadanjom, kotrež so dyrbja pschewjesčž, čže-li šyrfej wofitačž w tutym čžškim čžaju wofowanja wo šwontne šredki a mozy, škuschetaj pschede wščem tež tej, so ma šožda wošada šwoje ležomnosce tak pschenajecž abo pschenajestki pjenjes tak ponšchicž, šaž je to čžajej přšiměrjene, a potom, so ma šožda wošada šlacšiny ša wěrowanja, pohřebny atd. tehorunja tak potyšchicž, šaž so to do tuteho čžaja hodži. Šdžež wošady to pschego hiščeže njeczinja, tam šaža dale wšcho došladne pschewjedjenje pomowšitkowneje pomoz a šawinuja tak šobu pomowšitkowne njepšchihodne wobštejnosce. Tu maja šastupjeršwa wošadow, šaž wošadni šami so wo to postaracž, so so wšcho štanje, ščtož je mišne a špomozne w tutym čžaju.

### Š blifša a š dalofa.

Šnutskowe mišionštwu najčže Šakškej wofuje wótre wofowanje wo šwoje wobštače. Šyrbi-li wone šwoje dželo šastajicž abo wobnišewacž, dofelž drohota šylnišča, hačž luboščž ? bližchemu, čžerpja psches to eži w našchim ludu, kotryž šu eži najhubjenšči a najbóle wobžarowanja hódni, to šu eži šchori a šedni, eži šhroni a braššiwu, a to wulzy a mali, štari a mlodži. Šo, ščtož čže nam našč šenes w šwojim pschirunanju wo šmilnym Šamaritanu prašicž, njeje šane mudrowanje wo tym šariseškim praščenju: „Ščto je mój bližšči?“ Ně, šagnje doščž nam našč šenes tam praši: „Ty šy tomu šon najbližšči, kotryž twojeje pomoz najbóle potreba!“ Mjes tutymi pak šu nětkle žyle wěšče mjes našchim ludom šobu eži, ša kotryčž so nětkle hiščeže šnutskowe mišionštwu psches šwojich pomoznišow a šwoje pomoznižy a psches šwoje wustawy štara, tak derje hačž to hiščeže móže. A šo by wono to dale mohlo, to je šobu na tebi! Šlasche šakške wustawy šnutskeho mišionštwu mamy bóle hačž dotak so šta, šodpjeracž! Šlaschi darniwu daricžšjo ščželu rady wjele do druhich wustawow šwonka šakškich mišow, dofelž šu tute wustawy — a to š polnym prawom — bóle šnate; našče šakške šo pschi tym husto doščž žyle šabudu, a to njeje š prawom. Šež tu pola naš so ša wščech tych šednych a šhorých štara šaž druhdže, jenož tak wobščernje niž, a to šobu tehodla niž, dofelž šredki pobrachuja. — Š tutym wščem njedyrbi nětk prašene byčž, šo njedyrbjale šo wet naš wustawy šaž Bethel šodpjeracž; ně to niž, tola pak to, šo ta prawa ššchewšjaniška luboščž jenož do dala nješhodži, ale pomha, hdžež je pomoz mišna, a tuž žyle wěšče tež pomha wěštronicž mišy w šwojim kraju. Šehodla njewoštajmy to jene a ežimny to druge. — Šary pschijimuja šnutskowe mišionštwu, jeho wustawy a duchowni.

### Šistowanje.

Š. w Š. ša Šactare. —

Š. w Š. Š. ša Šudica.

### Biblija — čžaj — čžlowjek.

Šednaty šdžeč, wot 11. mērza hačž do 17. mērza.

11. Šactare: Šana 11, 32—46. — šh. 593. —
12. Šondžela: Šat. 26, 21—24. — šh. 75. —
13. Šutora: Šan. 13, 21—32, 35. — šh. 225. —
14. Šrjeda: Šat. 26, 26—29. — šh. 177. —
15. Ščtwórtk: Šuf. 22, 31—39. — šh. 140. —
16. Špjatk: Šat. 26, 30—46. — šh. 94, 1—8. —
17. Šobota: Šuf. 22, 39—46. — šh. 663. —

Čžiščej Ššmolerjež šnihy ššchewšnje a šnihašnje, šap. družštwu š wobniš. rušowanjom w Šudyschije.